

درباره چند نمایش این روزها
که دستاورد ملموسی ندارند:

تئاتر در دوران تعلیق

محمدحسن خدایی

جامعه ایران این روزها در تعلیق است و همه در انتظار تعیین تکلیف وضعیت عمومی کشور. با آن که فصل بهار است و ماه اردیبهشت، اما چیزی که بر دل ها و ذهن ها جریان دارد انتظار برای روشن شدن ابهامات و عزیمت به سوی ثبات و امکان برنامه ریزی کشور است. در این میان نهاد اجتماعی که بر دل ها و ذهن ها جاریان دارد انتظار برای روشن عرصه های حیات اجتماعی در نوعی بالاتکلیفی است. این قضیه را می توان در فعالیت گروه های اجرایی و استقبال اندک تماشاگران از بسیاری اجراها صد کرد و بر این نکته اذعان داشت که تا اطلاع ثانوی و روشن شدن نتیجه مذاکرات ایران و آمریکا، نباید انتظار رونق و شلوغی سالن های تئاتری را کشید و به آینده امیدوار شد. اما تا همین لحظه با مثبت بودن نتایج دور اول و دوم مذاکرات، می توان پیش بینی کرد که در صورت حصول نتایج قابل قبول و رفع تحریم های اقتصادی، تماشاگران تئاتر هم، بیش از پیش به تئاتر این روزها دلبستگی پیدا کنند و با تهیه بلیت و حمایت از گروه های تئاتری، باعث رونق سالن های تئاتر و رشد و توسعه فضای عمومی اجراها شوند. بی شک حیات اجتماعی شهروندان در نوع کیفیت گذراندن اوقات فراغت و شرکت در پاتوق های فرهنگی همچون تماشا ی دسته جمعی تئاتر و سینما تاثیر دارد و همیشه «جامعه امیدوار» نمایل بیشتری برای تفریح، شادی و تجربیات جمعی شهری از خود نشان می دهد. حال باید به انتظار نشست و تماشا کرد که قرار است چه اتفاقاتی بر سر راه ایرانیان به وقوع پیوسته و مسیر زندگی شان را به چه سمت و سویی هدایت کند.

در این شماره از روزنامه با توجه به اجراهایی که این شب هادر گوشه و کنار شهر بر صحنه است به چند اجرا می پردازیم که به نسبت استقبال خوبی از آنان شده و تماشاگران را راضی به خانه ها فرستاده است.

نمایش اول- بازی آنتیگون من

شقایق سرسختی در مقام کارگردان تلاش دارد شش اجراگر نمایش را معاصرانجا و اکنون ما کند. خاوشانی تازه از متن سوفکل و استفاده از بازیگران جوان و پراتگیزه ای کسه در انتهای نمایش مقابل تماشاگران ایستاده و نام اصلی خویش را بر زبان می آورد تا اجرا ضرورت خویش را در این روزهای پر از حادثه روشن کند. هر کدام از این شش نفر، تاریخچه ای مختصر از زندگی خویش را بر زبان آورده و کارش بر پروز احساسات می کشد. چنان که چشم ها را اشک فرا گرفته و تماشاگران حاضر در سالن پلک باکس پردیس تئاتر و موسیقی باغ کتاب را به وجد آورده وارتباطی حسانی و عاطفی با اغلب شان برقرار می کنند. این گروه جوان که تحت مدیریت افسانه ماهیان قوام یافته و امکان اجرا یافته، فرمی کما بیش خلاق واجرای به نسبت تماشایی دارد. اما ستار سسیند

به سر منزل مقصود همچنان راه درازی در پیش است و بیش از این ها باید تلاش شود تا فرم مناسب این قبیل اجراهای مدرنیستی به دست آید. اما با تمامی نکات ذکر شده، اجرا با صداقتی که در پایان نمایش ارائه می کند و علت

آنتیگون اجرا باشند و از حق خود دفاع کنند. سوفکل در نوشتن آنتیگون، قانون شهر را در مقابل قانون خدایان قرار می دهد و تلاش آنتیگون بازگرداندن قانون خدایان به شهر تب است. این اجرا هم کمابیش همین واقعه دیالکتیکی را به نمایش می گذارد و این نکته را عیان می کند که تقابل و تضاد مابین خیر و شر، با به قول هگل، دو خیر، در نهایت با خوداگاهی انسان به فرجام خویش نزدیک شده و انسان طراز نوینی را رقم می زند که در پی عملیت و سوژه گی است.

نمایش دوم- باز خند

همکاری بهزاد اقطاعی در مقام نویسنده و عرفان فلاح در جایگاه کارگردانی، به اجرایی پر از بازیگر و ماجرا ختم شده که به مانند اجرای قبلی که توضیح داده شد محصول کلاس ها و کارگاه های از ایده تاجرا است. اینجا هم اغلب بازیگران، برای اولین بار بر صحنه قدم گذاشته و تجربه آماتوری تئاتر را از سر می گذرانند. یک داستان خط سیر اصلی ماجرا است و در رابطه با دختری که خنده اش به سرعت رفته و در یک سفر طولانی، تلاش دارد بار دیگر لبخندش را پس بگیرد تا روزی که خوشی را از آغاز کرده و شادمانه به استقبال هستی اجتماعی اش برود. اجرای باز خند از صحنه های متعددی تشکیل شده و اینجا هم به نوعی با سفر قهرمان مواجه هستیم که قرار است به سرانجامی خوش منتهی شده و باعث آگاهی شخصیت ها شود. اما به لحاظ روایت و قصه ای که به پیش می رود چندان که باید

علی نصیریان در خدا حافظی تلخ از دنیای بازیگری:

جسمم یاری نمی کند

یاری نمی کند؛ دیگر آن نیرویی که باید برای بیان مطلب و ارائه شخصیت داشته باشم را ندارم.»

حضور وزیر ارشاد در مراسم تشییع پاپ به نمایندگی از پزشکيان

سیدعباس صالحی،وزیر فرهنگ وارشاداسلامی به نمایندگی از مسعود پزشکيان رئیس جمهور، برای شرکت در مراسم تشییع پاپ فرانسیس عازم رم شد.به گزارش ریاست جمهوری، پزشکيان در پیامی به مناسبت در گذشت پاپ فرانسیس، با تسلیت و ابراز همدردی با جامعه جهانی مسیحیت و پیروان کلیسای کاتولیک، از تلاش های ماندگار او در مسیر ترویج صلح، عدالت، گفت و گو و همزیستی ادیان یاد کرد. پاپ فرانسیس، رهبر کاتولیک های جهان، که در سال های اخیر نقش برجسته ای در ترویج گفت و گوی ادیان ایفا کرده بود، روز دوشنبه یکم اردیبهشت ماه در ۸۸ سالگی در واتیکان در گذشت.

خشم امام جمعه بوشهر از برگزاری فستیوال کوچه

خطیب نماز جمعه بوشهر گفت: مردم بوشهر با مشکلاتی مثل کم آبی، بیکاری و قطعی برق دست و پنجه نرم می کنند. اگر دست اندر کاران این برنامه این قدر توانایی دارند که برای یک جشنواره پای مقامات عالی دولتی را وسط بکشند، چرا برای حل این مشکلات تلاش نمی کنند؟!سیدغلامرضا هاشمی، دیروز در خطبه های نماز جمعه بوشهر با ابراز نگرانی از برگزاری برنامه های موسیقی در شب شام شهادت امام صادق (ع)، خواستار تدبیر مسئولان برای برگزاری جشنواره های همسوز با ارزش های اسلامی شد. وی تأکید کرد: اصالت فرهنگی بوشهر باید حفظ شود اگر هدف از برگزاری جشنواره ها ترویج هنر و ادبیات است، چرا حواشی آن از متن خطرناک تر می شود. هاشمی با بیان اینکه مسئولان فرهنگی، انتظامی، امنیتی واجرای باید به وظایف خود عمل کنند از مسئولان خواست پیش از صدور مجوز، با تدبیر هوشمندانه داشته باشند. وی با بیان اینکه اصالت و هویت بوشهر نباید قربانی سلیقه های شخصی شود،از صحنه گردانان جشنواره ها خواست تا برنامه ها را پاکیزه و منعقد و همسوز با ارزش های اسلامی برگزار کنند. یادآور می شود، چهارمین دوره فستیوال کوچه شامل کنسرت زنده موسیقی و برنامه های فرهنگی پنجشنبه شب در بوشهر آغاز شد. یکی از برگزار کنندگان فستیوال کوچه اعلام کرد: فستیوال کوچه رویدادی فرهنگی و مردمی است که با مجوز قانونی به مدت پنج شب در بوشهر برگزار خواهد شد.

آغاز رسمی جشنواره موسیقی نواحی

هفدهمین جشنواره موسیقی نواحی ایران از دیروز پنجم اردیبهشت ماه به صورت رسمی در بندرعباس آغاز شد. به گزارش ایسنا، نادر رضایی، معاون هنری وزارت فرهنگ در پیامی به این جشنواره یادآور شد: «جشنواره موسیقی نواحی در هفدهمین ایستگاه به استان هرمزگان وسواحل شگفت انگیز خلیج فارس رسیده و در شهر بندرعباس سایه انداخته است. در منطقه ای که خود سرشار از ساز و نواست و می توان گوش جان سپرد به نغمه ها و آوای جنوب و خلیج فارس بدان فرهنگ زنده و فرهیخته ای و ارزش جهان گسترشده است.»

مدیرکل اداره میراث فرهنگی هرمزگان:

گردشگران علاوه بر هرمز، به تمام جزایر و سواحل جنوبی آسیب رسانده اند مدیرکل اداره میراث فرهنگی هرمزگان گفت: ثبت ملی خاک هرمز صحت ندارد. با اینکه ثبت ملی خاک هرمز می تواند بازدارندگی ایجاد کند اما مهمتر از ثبت ملی، فرهنگسازی و آگاهی بخشی در سطح ملی است که نباید مغفول شود چرا که الان فقط موضوع خاک هرمز نیست. تمام سواحل و جزایر جنوبی ایران از آسیب دست گردشگران در امان نمانده است. «محمد محسنی قلعه قاضی» در گفت و گو با ایلنا، با تأکید بر فرهنگسازی و ارتقای فرهنگ عمومی ادامه داد: اگر فرهنگسازی در این رابطه صورت نگیرد، ثبت ملی خاک هرمز به تنهایی معنایی ندارد. حفاظت و صیانت از داشته های طبیعی نیاز به فرهنگسازی گسترده دارد همین اطلاع رسانی های گسترده نسبت به بازگرداندن خاک هرمز سبب شد که بخشی از این خاک به مردم تیبیاک شود. درواقع واکنش های ملی واجتماعی که در سطح کشور ایجاد شد و بازدارندگی خوبی هم ایجاد کرده به خاطر آگاهی رسانی های گسترده بود. اعتقاد دارم بعد از این ماجرا کمتر کسی پیدای می شود که در های از این خاک اباخود ببرد.

۲ جایزه جشنواره استانبول برای سینمای ایران

چهل و چهارمین جشنواره فیلم استانبول دو جایزه ویژه هیأت داوران و بهترین فیلم کوتاه خود را به آثار سینماگران ایرانی اختصاص داد. به گزارش ایسنا، چهل و چهارمین جشنواره فیلم استانبول فهرست جوایز خود را اعلام کرد و فیلم «جماعت» ساخته سپند کبیری جایزه ویژه هیأت داوران و «در بند» ساخته سدام اسلاهی جایزه بهترین فیلم کوتاه فیپز را دریافت کردند. جایزه لاله طلابی بهترین فیلم به «درس آموخته» ساخته بالینت ژیملر محصول مجارستان، جایزه بهترین کارگردانی به «طلوع جدید محموی» شود، ساخته گور جان کلتک محصول ترکیه و ایتالیا و جایزه بهترین فیلمنامه به «بقیه دنبال خواهند کرد» ساخته پلین اسمر محصول ترکیه و بلغارستان اعلا شدند.

پرده نقره ای

نگاهی تحلیلی به فصل هفتم سریال:

«پایتخت ۷» چه فرصت ها و تهدیدهایی برای صدا و سیما داشت؟

و ادعای او برای همکاری نکردن با تلویزیون را تداعی کرد.د. گروه دیگر، از حجم بالای تبلیغات برندهای مختلف و تبلیغ میان برنامه ای به مدت هشت دقیقه نوشتند تا شروع فصل هفتم پایتخت با چالش ها و مقاومت هایی نیز همراه باشد اما همه چیز با گذر زمان و پخش قسمت های آتی حل شد و دیگر نه کسی از تبلیغات میان برنامه ای گلایه دارد و نه تنابنده را به دلایل مختلف از جمله قرار گرفتن به عنوان کارگردان هنری در تیتراژ می نواز. چند دلیل برای موفقیت پایتخت بعد از پخش سری هفتم وجود دارد که همچنان می تواند مخالفان و موافقان را جلوی تلویزیون هایکشاند:

نخست، فضای طنز، شاد و متناسب با عید نوروز است که نخستین عامل نزدیکی و همراهی مخاطبان با سریال است، اگرچه سریال های دیگری در این سال ها با همین حال و هوا از جمله «نون خ» و «زیر خاکی» هم بودند اما نتوانستند این موفقیت را تکرار کنند.

دوم، فضای خانوادگی و صمیمی است که میان اعضای خانواده نقی معمولی وجود دارد به نحوی که گویی بار دیگر رسانه در حال ایفای نقش واقعی خود یعنی بازنمایی واقعیت در جامعه است و همین احساس هم راهی و سمیاتی با درام اردوچندان کرده است، سوم، شخصیت های شیرین با بازی های باورپذیر است، اگر چه برخی به بازی ارسطو خرده گرفتند اما به نظر همچنان تکه کلام ها و اکت های این بازیگر و دیگر کاراکترها برای تماشاگران جذاب است و مهم این است که در این فصل گویی همه

شخصیت ها به اندازه نقش و اهمیت شان در فیلمنامه پرداخت شده اند و کمتر نقش صنعتی و بیجایی در قصه وجود داد.

در کنار امتیارات ذکر شده، باید به ایده پردازی جذاب گروه فیلمنامه نویس و شخص آرش عباسی و محسن تنابنده اشاره کرد که توانسته مجموعه ای پرمیام تولید کند بر خلاف سریال های مشابه که به اصطلاح با دست و پاستم در مسیر روایتگری سریال وجود دارد و نمی تواند یک روایت منسجم و درگیر کننده ارائه دهند، پایتخت با ایده های جالب و ماجراجویی به این جذاب توانسته در کنار شخصیت های جذابش، از نظر داستان گویی نیز تاحدز یادی در گیر کننده باشد.

تم فصل جدید پایتخت، ازدواج و خانواده است و در این فصل به طور دقیق تر و متمکز تر یر فرهنگ ازدواج و تشکیل خانواده مورد تأکید سازندگان وسفارش دهندگان بوده است. از دوقلوهای رحمان و رحیم تا سارا و نیکار، رحمت که ازدواج ناموفقی داشته، فهیمه که شوهرش فوت کرده، ارسطو که بار دیگر در حال تجدید فراش است و نقی که مترصد شوهر دادن ۱۲ دختر خود است، جملگی با موضوع ازدواج و اهمیت خانواده دست و پنجه نرم می کنند.

به علاوه اینکه در فصل جدید «پایتخت» تمرکز روی فرهنگ سازی در کنار سرگرم کنندگی به شدت مورد تأکید قرار گرفت با این توضیح که جنبه های آموزشی و فرهنگی سریال از طریق شعر و بیت های به مخاطب تحمیل نمی شود و این داستان و کاراکترها هستند که بار فرهنگی آموزشی سریال را بر عهده گرفتند. برای نمونه، سرپرستی بسر پیچه شیرین و جذاب خانواده معمولی با نام «سالار معمولی» در عین حال که خیلی ساده و بدون اغراق به تصویر درآمده است، به خوبی فرهنگ کمک به پیچه های بی سرپرست و بدسرپرست را به خانواده هایی که علاقه مند به پرورش و نگهداری پیچه هستند، منتقل می کند. شخصیت نقی معمولی با وجود انتقاداتی که به برخی رفتارهای او می شود، مردی به شدت خانواده دوست است که ارتباط عاطفی و محترمانه نقی و هماد، از همان فصل های آغازین از مهمترین وجوه فرهنگ ی- آموزشی سریال محسوب می شود.

در این فصل از سریال، سارا و نیکار داستانه ازدواج هستند و نقی برای ازدواجشان شرایط سختی در نظر گرفته است. از سوی دیگر، ارسطو یک کمپر خریده و با شهرتانی نقی پور (شری) ازدواج کرده است و او در کمپر برای معرفی همسرش میهمانی می گیرد. همزمان یک شهاب سنگ نیز جلوی چشم رحمت، در خانه فهیمه سقوط می کند. ارسطو، همسرش و رحمت با پنهان کردن این موضوع از نقی، قصد فروش سنگ سقوط کرده را دارند و در این میان، ماجراهای دیگری از قبیل ابتلای بهشتی، علاقه به بیماری میمونی، زمین دار شدن نقی، علاقه مجدد رحمت به فهیمه و جنجال های کمونیسم بودن پدر شوهر نیکار برای خانواده معمولی و اطرافیان شان رخ می دهد. یکی از مهم ترین حواشی

سریال پایتخت ۷، حذف شخصیت های سارا و نیکافرقاتی اصل، دوقلوهای خانواده معمولی است.